

Okulistyka - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Okulistyka
Kod przedmiotu	12.0-WL-LEK-OK
Wydział	Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu
Kierunek	Lekarski
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie sześcioletnie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	8
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr n. med. Krzysztof Szmatoch

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	30	2	Egzamin
Zajęcia kliniczne	30	2	30	2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Cele przedmiotu:

- Nabycie wiedzy w zakresie etiopatogenezy, profilaktyki i leczenia schorzeń okulistycznych: nagłych stanów okulistycznych, wad refrakcji, zaćmy, jaskry, AMD, chorób zapalnych, chorób siatkówki i ciała szklanego, nowotworów narządu wzroku i innych.
- Znajomość wpływu chorób ogólnoustrojowych na narząd wzroku: cukrzyca nadciśnienie tętnicze, zespoły upośledzenia odporności, choroby serca, choroby nerek, hematologicznei inne.
- Umiejętność określania wskazań do konsultacji okulistycznej u pacjentów cierpiących na choroby ogólnoustrojowe.
- Nabycie umiejętności przeprowadzenia pełnego badania okulistycznego oraz rozpoznawania i leczenia schorzeń narządu wzroku,
- Umiejętność udzielania pierwszej pomocy w ostrych przypadkach okulistycznych i stanach nagłego zaniewidzenia (urazy, ciała obce, erozja rogówki, powikłania po stosowaniu soczewek kontaktowych, oparzenia chemiczne i termiczne, ostry atak jaskry, zator tętnicy centralnej siatkówki, zakrzep żyły centralnej siatkówki neuropatia n II, wylew krwi do ciała szklanego, odwarstwienie siatkówki i innych
- Umiejętność doboru i interpretacji badań dodatkowych (USG w projekcji A i B, RTG, TK, MR, pole widzenia kinetyczne i statyczne, angiografia fluoresceinowa, OCT, Angio OCT, badania elektrofizjologiczne.
- Zapoznanie się z najnowszymi osiągnięciami naukowymi w okulistyce. Nabycie podstawowych umiejętności niezbędnych do prowadzenia badań naukowych oraz integracji wiedzy i umiejętności klinicznych z piśmiennictwem

Wymagania wstępne

Wymagania wstępne:

Znajomość anatomii, fizjologii narządu wzroku i drogi wzrokowej w OUN. Umiejętność zebrania wywiadu medycznego w pełnym zakresie. Umiejętność nawiązywania kontaktu i prowadzenia rozmowy z pacjentem w różnym wieku, szczególnie starszym i niepełnosprawnym z zachowaniem zasad dobrego wychowania oraz szacunku i troski o dobro chorego. Znajomość zasad etyki lekarskiej. Znajomość praw pacjenta i przepisów wynikających z RODO

Zakres tematyczny

Zakres tematyczny przedmiotu (WYKŁADY):

- Anatomia i fizjologia narządu wzroku. Farmakologia i farmakoterapia okulistyczna
- Specyfika badania okulistycznego. Wady refrakcji i ich leczenie
- Badania diagnostyczne w okulistyce.
- Postępowanie zachowawcze i operacyjne w urazach narządu wzroku.
- Choroby oczodołu i aparatu ochronnego oka
- Choroby spojówki, rogówki i twardówki
- Choroby soczewki i ich leczenie
- Rozpoznanie i leczenie schorzeń błony naczyniowej
- Choroby ciała szklanego i siatkówki i ich leczenie
- Choroby nerwu wzrokowego
- Jaskra
- Nowotwory narządu wzroku

- 13. Schorzenia ogólne a narząd wzroku
- 14. Zagadnienia genetyki z zakresu schorzeń narządu wzroku.
- 15. Wybrane zagadnienia z okulistyki dziecięcej. Choroba zezowa.

Zakres tematyczny przedmiotu (SEMINARIA I ZAJĘCIA KLINICZNE):

- 1. Powtórka z anatomii i fizjologii. Zebranie wywiadu okulistycznego i ogólnego. Najczęstsze przyczyny zgłoszenia się chorego do okulisty („czerwone oko”, ból, zaburzenia widzenia centralnego, inne niepokojące chorego objawy, „biała źrenica” Zgodność wywiadu z badaniami obiektywnymi. Wywiad w przypadkach urazowych i wypadkowych.
- 2. Badanie ostrości wzroku z daleka i z bliska (tablice Snellena, ETDRS, rzutnik optotypów). Badanie ostrości wzroku u dzieci. Wykrycie wady wzroku. Akomodacja - badanie punktu blizy i dali wzrokowej, zakres akomodacji. Rozstaw źrenic. Badanie refrakcji oka: kaseta okulistyczna, foropter, próba Dondersa, skiaskopia, autorefraktometr. Badanie okularów chorego, frontofokometr. Recepta na okulary. Prezbyopia.
- 3. Badanie pola widzenia metodą konfrontacyjną, perymetria kinetyczna, perymetria statyczna, kampimetria, Test Amslera. Badanie rozpoznawania barw. Lampa Wilczka, Tablice Ishihary, Test panel D-15 i D-100, Kontrastometria, Test olśnienia.
- 4. Badanie w świetle dziennym. Badanie odruchów źrenicznych na światło, zbieżność i nastawność. Badanie fizyczne czaszki i oczodołu. Badanie osadzenia i ruchomości gałek ocznych. Egzofthalmometr. Badanie powiek, ocena szpary powiekowej, odwracanie powieki górnej. Badanie gruczołu łzowego i dróg łzowych. Próba Shirmera. Zgłębnikowanie i płukanie dróg łzowych.
- 5. Badanie szczegółowe gałek ocznych w ciemni: Lampa szczelinowa (biomikroskop) Badanie odcinka przedniego gałki ocznej w świetle rozproszonym, ogniskowym bezpośrednim, przyogniskowym pośrednim, w półcieniu, w świetle przepuszczonym i w przekroju optycznym. Badanie spojówki i twardówki. Ocena morfologii rogówki, ocena powierzchni rogówki, ocena morfologii komórek śródbłonna, badanie czucia rogówki. Pachymetria. Ocena komory przedniej i tęczówki. Efekt Tyndalla. Badanie soczewki, wykrywanie zaćmy. Badanie ciała szklanego. Ocena przezierności ciała szklanego. Gonioskopia
- 6. Ocena kliniczna tylnego odcinka gałki ocznej. Praktyczna umiejętność oceny szczegółów dna oka oftalmoskopem w obrazie prostym i odwróconym i jego interpretacja w zakresie oceny tarczy nerwu wzrokowego, plamki i dużych naczyń (obrzęk tarczy nerwu wzrokowego i wylewy, brak różowego refleksu). Badanie w świetle bezczerwienym. Ocena dna oka w lampie szczelinowej przy użyciu soczewki Goldmanna i Volka. Wziernik stereoskopowy Fisona
- 7. Badanie przedniego i tylnego odcinka u pacjentów hospitalizowanych i ambulatoryjnych c.d.
- 8. Badanie ustawienia i ruchów gałek ocznych. Cover Test, badanie kąta zezu krzyżem Maddoxa , badanie korespondencji siatkówek, Zezy ukryte (heteroforia) i zezy jawne - metody badania i leczenie. Badanie fiksacji. Pomiar kąta zezu: wizuskop, przyzmaty. Metody badania widzenia obuocznego. Badanie dwojenia. Wzrokowe odruchy lokalizacyjne. Synoptofor. Badanie oczopląsu.
- 9. Badanie ciśnienia wewnątrzgałkowego - techniki badań (palpacyjna, impresyjna Shiōtza, aplanacyjna Goldmanna, metody bezdotykowe) Badanie pola widzenia orientacyjnego, kinetycznego i komputerowe badanie perymetrii statycznej.
- 10. Ultrasonografia w prezentacji A i B - zastosowanie praktyczne w okulistyce. Ultrasonografia odcinka przedniego (UBM) i ultrasonografia Dopplerowska zastosowanie w okulistyce.
- 11. Farmakoterapia w okulistyce. Podstawowe leki okulistyczne stosowane do leczenia stanów chorobowych oka i do badań diagnostycznych. Rola inhibitorów VEGF w okulistyce. Badania elektrofizjologiczne: elektrookulografia (EOG), elektroretinografia (ERG błyskowy, PERG), wzrokowe potencjały wywołane (VEP), techniki wieloogniskowe - elektroretinogram wieloogniskowy (mfERG).
- 12. Praktyczne postępowanie w urazach narządu wzroku. Zabiegi lecznicze- techniki odwracania powiek, przemywanie oczu, zakrapianie leków, zakładanie maści. Badanie czucia rogówki. Badanie wydzielienia łez. Zabieg płukania dróg łzowych. Rozpoznanie stanów okulistycznych wymagających natychmiastowej pomocy specjalistycznej i udzielenie wstępnej, kwalifikowanej pomocy w przypadkach urazów fizycznych i chemicznych oka. Zastosowanie metod badań obrazowych w okulistyce (RTG, MR oczodołu i OUN).
- 13. Przygotowanie pacjenta do operacji okulistycznych, wskazania i przeciwwskazania do operacji okulistycznych. Ocena mocy soczewek wewnątrzgałkowych przed operacją zaćmy (metody komputerowe i ultrasonograficzne).
- 14. Sala operacyjna. Demonstracja operacji okulistycznych i sprzętu medycznego. Zabiegi operacyjne i drobne zabiegi chirurgiczne wykonywane w przypadkach różnych schorzeń gałki ocznej. Operacyjne leczenie zaćmy, jaskry oraz chorób ciała szklanego i siatkówki
- 15. Lasery w okulistyce. Angiografia fluoresceinowa. Badanie OCT tarczy nerwu wzrokowego i plamki - wykorzystanie w okulistyce.
- 16. Zaliczenie ćwiczeń. Przedstawienie przypadku klinicznego. Dopuszczenie do egzaminu.

Metody kształcenia

Metody kształcenia:

Zajęcia kliniczne w grupach 6-10 osobowych odbywają się na Oddziale Okulistycznym i w Poradni Okulistycznej. Studentki i studenci poznają metody badania i postępowania w oparciu o bezpośredni kontakt z pacjentem. Podczas zajęć doskonałą umiejętności badania podmiotowego i przedmiotowego, ustalają rozpoznanie wstępne, proponują badania dodatkowe oraz dokonują ich interpretacji, różnicują objawy, stawiają rozpoznanie ostateczne, i proponują postępowanie lecznicze. Studenci i studentki biorą czynny udział w wizytach lekarskich. Do obowiązków należy również samodzielne opracowanie historii choroby, i przedstawienie przypadku przed grupą studencką i nauczycielem akademickim. Wykłady prowadzone przez kierownika katedry lub jego zastępcę przy użyciu prezentacji multimedialnych. W zależności od zarządzeń władz uczelni wykłady i zajęcia kliniczne mogą odbywać się w trybie on-line lub hybrydowym. Terminy konsultacji umieszczone będą na stronie internetowej oraz platformie CM UZ.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Rozpoznawanie i postępowanie w nagłych przypadkach okulistycznych, potrafi udzielić pierwszej pomocy okulistycznej (płukanie worka spojówkowego, usuwanie ciał obcych z worka spojówkowego)	• F.U20	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja	• Wykład • Zajęcia kliniczne

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Znajomość chorób narządu wzroku, w szczególności: a) przyczyny, objawy, zasady diagnozowania oraz postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach okulistycznych, b) okulistyczne powikłania chorób ogólnoustrojowych wraz z ich okulistyczną symptomatologią oraz prawidłowe metody postępowania w tych przypadkach, c) postępowanie chirurgiczne w poszczególnych chorobach oka, d) podstawowe grupy leków stosowanych w okulistyce, ich działania niepożądane i interakcje, e) grupy leków stosowanych ogólnie, z którymi wiążą się powikłania i przeciwwskazania okulistyczne oraz wyjaśnienia ich mechanizm;	• E.W11	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Wykład • Zajęcia kliniczne
Znajomość podstawowego, przesiewowego badania okulistycznego (ostrość wzroku, bad. refrakcji, odc. przedni i dno oka, IOP)	• E.U19	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja	• Wykład • Zajęcia kliniczne

Warunki zaliczenia

Warunki zaliczenia:

Przygotowanie do ćwiczeń weryfikowane w formie ustnej lub pisemnej przez prowadzącego zajęcia. Umiejętności praktyczne sprawdzane są przez bieżącą obserwację studenta podczas zajęć klinicznych. Testowy egzamin końcowy odbywa się w formie pisemnej lub on-line na platformie e-learningowej i składa się z 30-100 pytań w zależności od warunków egzaminu. Uzyskanie 60% prawidłowych odpowiedzi jest warunkiem zdania egzaminu.

Ocena wyników odbywa się w następujących widełkach procentowych (% prawidłowych odpowiedzi):

94-100% = 5,0

85-93% = 4,5

76-84% = 4,0

68-75% = 3,5

60-67% = 3,0

0-59% = 2,0

Egzamin poprawkowy odbywa się w formie ustnej.

Do egzaminu student jest dopuszczany na podstawie zaliczenia ćwiczeń. Brak zaliczenia przedmiotu przed pierwszym terminem egzaminu (ze wskazaniem możliwości poprawy w formie np. sprawdzianu wyjściowego) skutkuje oceną niedostateczną z pierwszego egzaminu.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność na zajęciach. Dopuszcza się **dwie usprawiedliwione nieobecności**, które student powinien odrobić w porozumieniu z prowadzącym zajęcia. Zasady odrabiania i usprawiedliwiania nieobecności jak również pozostałe warunki, nie wymienione w tym punkcie określa Regulamin Studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim

Regulacje dotyczące warunków zaliczenia odpowiadają warunkom zaliczania bezpośredniego, z zastrzeżeniem możliwości wprowadzenia zmian w przypadku konieczności przejścia na zaliczanie zdalne w czasie regulaminowym, przed rozpoczęciem sesji.

Literatura podstawowa

1. Grzybowski A. Okulistyka. Edra Urban & Partner, Wrocław 2018
2. Szaflik J., Grabska-Liberek I., Izdebska J. Stany nagłe w okulistyce. PZWL 2005

Literatura uzupełniająca

1. Bradford C. A. Okulistyka. Podręcznik dla studentów. Elsevier Urban & Partner 2006.
2. Jacek J Kański. Okulistyka Kliniczna
3. Niżankowska M. H. Okulistyka, podstawy kliniczne. PZWL Warszawa 2007.
4. Czasopisma dostępne w Bibliotece Uniwersyteckiej UZ, cyfrowe bazy danych – nauki medyczne i nauki o zdrowiu; <http://www.bu.uz.zgora.pl/>

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. n. med. Magdalena Gibas-Dorna, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 19-08-2022 00:14)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ